

GEKAP Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslarda Bazı Değişiklikler Yapılmıştır

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın internet sitesinde 29.06.2020 tarihinde yayımlanan "Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar" ile geri kazanım katılım payına ilişkin yönetmeliğin uygulanmasına dair usul ve esaslarda bazı değişiklikler yapılmış ve GEKAP uygulamasına ilişkin yeni açıklamalarda bulunulmuştur.

Sözü edilen değişiklik ve açıklamalar aşağıdaki gibidir.

1. İHRACAT, İADE VE TAŞIMA EKİPMANI KAVRAMLARINA İLİŞKİN TANIMLAR EKLENMİŞ VE İTHALAT TANIMI GENİŞLETİLMİŞTİR

İşbu Duyuru konusu Uygulama Usul ve Esaslarına "İhracat", "İade" ve "Taşıma Ekipmanı" tanımları eklenmesi ve ithalat tanımına bir cümle ilave edilmesi yoluyla aşağıdaki hususlar açıklanmıştır.

- ◆ **İhraç kaydıyla yapılan teslimlerin** de ihracat kapsamında olduğu belirtilerek bunların GEKAP kapsamı dışında olduğu netleştirilmiştir.
- ◆ İthalat işlemlerinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinin ithalat işleminin gerçekleştiği tarih olarak esas alınacağı belirtilmiştir.
- ◆ Ürünlerin son kullanma/tüketim tarihinin geçmesi gerekçesi ile **piyasaya sürenlerce geri çekilerek muhasebe kayıtlarına işlenen ürünler** için iade kapsamında işlem yapılacağı açıklanmıştır. Keza, piyasaya sürülen bir ürünün ilgili idare tarafından piyasadan

çektilmesi/toplatılması durumunda da iade kapsamında işlem tesis edilecektir.

- ◆ Taşıma ekipmanları, herhangi bir ürün/eşya/malzeme taşımacılığında aynı amaçlı kullanımı sabit ve sürekli olan, piyasaya arz edilen ürün/eşya/malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemine konu edilmeyen ekipmanlar olarak tanımlanmış olup ambalaj tanımı dışında tutulmuştur. Benzer şekilde, taşımacılık hizmeti alımlarındaki taşıyıcıya ait ekipmanlar da ambalaj olarak kabul edilmeyecektir. Böylelikle, gerek bünyede bulunan gerekse hizmet alımları kapsamında olan taşıma ekipmanları, GEKAP uygulanması dışına çıkarılmıştır.

2. AMBALAJLARA İLİŞKİN YENİ ÖRNEKLERE YER VERİLEREK AÇIKLAMALAR YAPILMIŞTIR

Uygulama Usul ve Esasları'nın "a.3.1 Birincil Ambalaj/İç Ambalaj/Satış Ambalajı" ve "a.3.3 Üçüncül Ambalaj/Nakliye Ambalajı/Dış Ambalajı" bölümlerine yeni açıklamalı örnekler eklenmek suretiyle, ambalajlara ilişkin GEKAP uygulamalarına yönelik aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır;

- ◆ Üretim makinalarının bir parçası olarak değerlendirilen, bu makinalarda kullanıma yönelik olarak tasarlanan ve endüstriyel amaçlı üretime konu olan hammaddenin (kâğıt, kumaş, iplik, metalik levhalar vb. malzemelerin) **taşınması, korunması ve kullanıma alınmasını sağlayan** rulolar, makaralar, masuralar, rolikler ve bobinler ambalaj olarak değerlendirilmeyecektir.
- ◆ Buna karşın, alüminyum folyoların ve streç filmlerin ruloları, temizlik kâğıdı ruloları, ipliklerin makaraları gibi satış noktalarında **ürünlerin satışa sunumu amacıyla kullanılan** bobinler, makaralar, rulolar ve benzeri malzemeler ambalaj olarak kabul görecektir.
- ◆ Karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında taşıma ekipmanı olarak sürekli ve tekrar aynı amaçlı kullanımları olan ve piyasaya arz edilen **ürün/eşya/malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemlerine konu edilmeyen** ahşap, plastik, metal vb. malzemelerden

imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri ambalaj tanımının dışındadır.

- ◆ Buna karşın, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında **ürün/eşya/malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemlerine konu edilen** (iade alınmak şartı ile belirli bir teminat karşılığında verilenler dahil) ahşap, plastik, metal vb. malzemelerden imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri nakliye ambalajıdır.

3. DEPOZİTO UYGULAMASI KAPSAMINDAKİ BAKANLIK ONAYLI AMBALAJLAR İÇİN GEKAP BEYANI VERİLMESİYLE BİRLİKTE ÖDEME YAPILMAYACAKTIR

Yeniden kullanılabilir ambalajlarla tüketici ve/veya kullanıcılara iletilen eşya ve/veya malzemelerin tüketimleri/kullanımları sonrasında oluşan ambalajların yeniden/tekrar kullanımlarının sağlanması amacıyla, iade alınmasına yönelik olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen esaslar doğrultusunda **depozito yönetim sisteminin kurularak** Bakanlıktan onay alınması durumunda; depozito uygulaması dâhilinde **geri toplanmak üzere piyasaya arz edilen ambalajlar için** GEKAP beyanı verilecek ancak bu beyana istinaden tahakkuk eden tutarlar ödenmeyecektir. Depozito uygulaması dâhilinde piyasaya sürülen ancak **geri toplanamayan ambalajlar içinse geri kazanım katılım payı ödenecektir.**

Depozito uygulanan ambalajlar için geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü bulunmamakla birlikte, depozito uygulanan ambalajların haricinde kalan diğer (nakliye, saklama, taşıma ve benzeri) ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmaktadır.

Yurt içinde piyasaya arz edilmek üzere **ithal edilen ambalajlı ürünlere yönelik** depozito uygulamalarında onaylı depozito uygulama planı bulunması halinde geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir.

4. AMBALAJLI ÜRÜNÜN SON KULLANIM/TÜKETİM TARİHİNİN GEÇMESİ NEDENİYLE PİYASADAN GERİ TOPLATILMASI HALİNDE SADECE GERİ TOPLANAN AMBALAJLAR İÇİN İADE İŞLEMİ UYGULANACAKTIR

Geri kazanım katılım payına tabi olan piyasaya arz edilmiş herhangi bir ürünün/ambalajlı ürünün son kullanım/tüketim tarihinin geçmesi nedeni ile piyasaya sürenlerce piyasadan geri toplatılması halinde sadece geri toplanan ürünler ve ambalajları için iade işlemi tesis edilecektir. Bu şekilde piyasadan geri çekilen ürünler ve ambalajları için **sadece geri kazanım katılım payı ödenmiş kısımları iade talebine konu edilecektir.**

İade alım sürecinde ürünün piyasaya sürülmesinde kullanılan **birincil ambalajlar haricindeki ambalajların da kullanılmadan ürünle birlikte iade alınması durumunda**, bu ambalajlar için de iade süreci işletilecektir. Geri alım sürecinde iade alınan ürünlerin yeniden ambalajlanması durumunda yeniden ambalajlamada kullanılan ambalajlar iade işlemine konu edilmeyecektir.

5. MÜŞTERİLERİNE TEK KULLANIMLIK BARDAKLAR İLE SICAK/SOĞUK İÇECEK İKRAMI YAPANLARIN GEKAP SORUMLULUĞU BULUNMAKTADIR

İşbu Duyuru konusu Uygulama Usul ve Esasların “b.4 Satış Noktası” bölümüne açıklamalı örnekler eklenerek satış noktası olarak değerlendirilenlerce yapılan ikramlarda kullanılan tek kullanımlık bardakların ambalaj olarak kabul edileceği ve GEKAP sorumluluğunun doğacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, eğitim ve öğretim faaliyeti gösteren okulu satış noktası olarak değerlendirilmediğinden su ikramında kullandığı tek kullanımlık bardaklar ambalaj olarak tanımlanmayıp geri kazanım katılım payı uygulaması kapsamı dışında olacak belirtilirken; faaliyet konusu sadece konfeksiyon ürünleri satışı olan bir firmanın, müşterilerine tek kullanımlık bardaklar ile sıcak/soğuk içecek ikramı yaptığı durumda, satış noktası olması sebebiyle sıcak/soğuk içecek ikramında kullandığı tek kullanımlık bardaklar için GEKAP yükümlülüğü doğduğu açıklanmıştır.

6. ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARDA GEKAP SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN AÇIKLAMA YAPILMIŞTIR

Piyasaya arz edilecek araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların orijinal eşya/parçası olarak kullanılan ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için bu ürünleri **sadece araç ile elektrikli ve elektronik eşya üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılmak şartıyla piyasaya sürenler** tarafından beyan yapılacağı, ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyeceği belirtilmiştir.

Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapılacağı ve geri kazanım katılım payı tahsil edileceği belirtilmiştir.

7. DİĞER HUSUSLAR

1. İHTİYAÇ SAHİPLERİNE İLETİLMEK ÜZERE KÂR AMACI GÜTMİYEN HAYIR VEYA İNSANİ YARDIM KURULUŞLARINCA DAĞITILAN AMBALAJLI ÜRÜNLER İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI YÜKÜMLÜLÜĞÜ OLUŞMAYACAKTIR

İşbu Duyuru konusu Uygulama Usul ve Esasların “b.1 Ambalaj Piyasaya Sürenler” bölümüne eklenen ifade ile, ihtiyaç sahiplerine iletmek üzere kâr amacı gütmeyen hayır veya insanî yardım kurum/kuruluşlarca dağıtılan ambalajlı ürünler için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmayacağı belirtilmiştir.

2. BİTKİSEL YAĞLARIN, GIDA ÜRÜNLERİ ÜRETİCİLERİNE SATILDIĞI DURUMDA, GEKAP SORUMLULUĞU YAĞ ÜRETİCİSİNDEDİR

Konuya ilişkin örneklerle yer verilmek suretiyle, bitkisel yağların gıda ürünleri üretiminde kullanılmak üzere alındığı durumda GEKAP sorumluluğunun yağ üreticisine ait olduğu belirtilmiştir.

3. İLAÇLAR BAŞLIĞINA, “ZİRAİ İLAÇ”, “VETERİNER İLAÇ” VE “BEŞERİ İLAÇ” TANIMLARI DA EKLENMİŞTİR.

“İlaçlar İçin Geri Kazanım Katılım Payı Uygulamaları” başlığına, “Zirai ilaç”, “Veteriner ilaç” ve “Beşeri ilaç” tanımları da eklenmek ve bu tanımlara ilişkin örneklere yer verilmek suretiyle konuya ilişkin açıklama genişletilmiştir.

4. GÜNEŞ ENERJİSİ İLE ÇALIŞAN VE PRİZE BAĞLANMADAN ŞARJ EDEBİLEN TAŞINABİLİR NİTELİKTEKİ EŞYALARIN GEKAP KAPSAMINDA OLDUĞU AÇIKLANMIŞTIR

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ürün listesinde yer alan ve enerjisini güneş pilinden (fotovoltaik pillerden) alan cep telefonu şarj cihazı, aydınlatma ekipmanları, hesap makinaları gibi eşyalar ile çeşitli elektronik eşyaların taşınabilir nitelikteki prize bağlanmadan şarj edebilen ekipmanlarının (powerbank gibi) GEKAP kapsamında olduğu belirtilmiştir.

5. STEPNE LASTİKLERDE VE LASTİK KAPLAMA FAALİYETLERİNDE GEKAP SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN ÖRNEKLERE YER VERİLMİŞTİR

Konuya ilişkin örneklere yer verilmek suretiyle;

- ◆ Üretilen araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere temin edilen stepne lastikler için GEKAP beyanı yapılacağı; ancak bu ürünlere ilişkin olarak GEKAP tahsil edilmeyeceği,
- ◆ Lastik kaplama faaliyeti yapan gerçek/tüzel kişinin, yurt içine arz ettiği lastikler için GEKAP sorumlu bulunmadığı

hususları açıklanmıştır.

Saygılarımızla.